

[Arnth Jensen.]

valg, hvordan Ministeren har tænkt sig dette Spørgsmaal ordnet. Det Forslag, der er tilsendt os fra [Friskolens Folk, tiltaler os, og jeg kan sige, at vi meget vel kan tænke os at gaa ind paa den Ordning, som Friskolens Folk her har foreslaaet, nemlig at der gives fuld Frihed for de Forældre, der selv ønsker at sørge for deres Børns Undervisning i Hjemmet, naar de paa betryggende Maade godtgør, at de har Evner og Villie dertil, endvidere at det stedlige Tilsyn med de private Skoler overlades til Forældrekrederne, der ved et Forældrenævn eller ved Skolekredsens Bestyrelse paa Tro og Love afgiver til Undervisningsministeriet de fornødne Oplysninger, der danner Grundlaget for Statstilskuddets Fordeling, samt at det offentlige Tilsyn med private Skoler sker i Lighed med Folkehøjskolernes og Efterskolernes Tilsyn, nemlig saaledes at der udnævnes en Mand i Samraad med Dansk Friskoleforenings Bestyrelse, den private Skoles Bestyrelse, til at føre dette Tilsyn. Dette Forslag tiltaler os, som sagt, og vi kan meget godt tænke os at gaa ind paa et Lovforslag, som bærer mod dette.

Til Slut vil jeg gerne sige, at jeg kan fuldt ud underskrive de Ord, som Rektor Hartvig Møller udtalte ved et Skolemøde her i København i Aar. Det største Skoleproblem er dette, om Børnene skal opdrages i Overensstemmelse med Forældrenes Livs- syn eller i Overensstemmelse med de ledende Samfundsanskuelser. Vi fra vor Side er ikke i Tvivl om, at her har Forældrene første Ret, og da den højtærede Ministers Lovforslag paa flere Punkter peger mod det samme Maal, betragter vi Lovforslaget som et Forhandlingsgrundlag, og vi tilsiger Ministeren vor saglige Medvirken til Behandlingen af det. Det gælder saavel den offentlige som den private Skole, paa det Grundlag, som jeg har skitseret for den private Skole. Vi tilsiger vor Medvirken ud fra den Forudsætning, at man gennem en Skolelovgivning, der giver videst mulig Frihed for Forældrene til at bestemme Skolens Indretning og Maal og videst mulig Frihed for Læreren til at naa dette Maal, snarest opnaar det, som Digteren siger:

De Frøkorn, der strøs,
hvor fremad vi gaar,
vil blomstre en Dag i vort Spor.

Vesterager: Det Lovforslag, som her foreligger til Behandling, bryder i Virkeligheden med meget af det, vi forhen har set paa dette Omraade, baade naar vi ser hen

til Forhandlingerne i den store Skolekommission, og naar vi ser hen til de forskellige Forslag, som har været fremme, og ikke mindst naar vi sammenstiller Lovforslaget med det Forslag, som blev fremsat af afdøde Undervisningsminister Fru Nina Bang. Selv om vi har behandlet Skolespørgsmaal flere Gange her i Tinget, og der har været talt meget om Skolens Styrelse og Tilsyn, saa kan det ikke nægtes, at der her virkelig fremkommer adskillige nye Tanker. Den højtærede Undervisningsminister har i sin Fremsettelsestale klart fremhævet, at Lovforslaget ikke er noget Ultimatum. Ministeren udtalte saaledes om et bestemt Punkt, at om dette kunde der forhandles ligesom om saa mange andre Punkter, og dette viser jo, at der er Forhandlingsvillighed fra Ministerens Side, og ud fra dette maa vi ogsaa fra mit Partis Side gaa til Forhandlingen om Lovforslaget; thi jeg maa straks erkende, at vi kan ikke tiltræde dette Lovforslag i Enkeltheder. Jeg vil ikke saa gerne brede mig saa stærkt over alle de forskellige Skolespørgsmaal, som har været fremme, da jeg ikke finder, der ved denne første Behandling er Anledning til at komme ind paa alle de skolemæssige Forhold, der ellers kan være at drøfte, men jeg vil gerne have Lov at gøre et Par almindelige Bemærkninger.

Jeg ser paa Skolens Forhold ud fra den Betragtning, at det drejer sig om en samlet Folkeopdragelse, og jeg tror, det er nødvendigt, at vi holder dette fast ogsaa under Behandlingen af dette Lovforslag. Men naar der skal være Tale om en samlet Folkeopdragelse, kan det ikke nytte, at man udelukkende tager Hensyn til Lærernes Ønsker, og det kan heller ikke nytte, at man uden videre gør et enkelt Skoleprincip til det bærende. Der er saa mange Hensyn at tage, og derfor har jeg altid i mine Betragtninger over Skolespørgsmaal fremhævet, at det var af stor Betydning, om man kunde faa de forskellige opdragende Institutioner til at arbejde godt sammen, thi det er af saa stor Betydning for et heldigt Resultat. Og jeg mener, at de Faktorer, som der her i første Række kan være Tale om, er Hjemmet, Skolen og Kirken. Jeg tror ikke, man i dette Forhold kan komme udenom i nogen Maade at tage Hensyn til disse tre Faktorer, og jeg tror, man vil gøre klogt i at stille sig det for Øje og prøve at finde en Løsning, hvorefter disse tre Faktorer kan arbejde godt sammen.

Dernæst vil jeg gerne have Lov at sige, at jeg tillægger ikke altid den Kritik af Folkeskolen, der er fremkommet, saa stor